

TORONTÁL

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam 244. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, október 24.

Nemzetiségek a parlamentben.

Nagybecskerek, október 24.

(Dsk.) A lezajlott választási harcok eredményeképpen egy ép oly örvendő es, mint szomorú jelenséget konstátálunk nemzetiségi szempontból. És ez az, hogy széles Magyarországon, ahol eddig a különböző nemzetiségek a váltakozó, de szabadelvűségben egy biztos uton haladó kormányzatok alatt 34 esztendő lefolyásán mindig megtalálták jogaik védelmét, ami kötelességeiknek jogos nyíltságát is magában foglalta — azok a nemzetiségek külön pártot akartak alakítani az országgházban.

Hogy ez a törekvés olyan hitvány eredménnyel végződött, amint a konkluzió mutatja, az épen oly jellemző a kormányzati törekvések tisztaságára, mint arra a körülményre, hogy csak egyes kerületek többségét tudták a jelölt urak elbolondítani, amelyek s akik pusztán csak a bolondítás és bolondítottág határai között laviroztak.

Igérték törvény és magyar állameszme ellenes törekvések sikereit, — elhitték az elesábitottak.

A tény az, hogy ez az országbolondítás csak 4—5 kerületben sikerült s a választások legszebb diadala a szabadelvűpártira nézve a nemzetiségi felfujtagnak ez a kudarca. Hiszen, ha belenézünk a politikai benső műhelyekbe, melyekben az ország dolgai, érdekei, nemzetiségi és vallási különbség nélkül intézettek, az uralkodópárt által, amely minden tekintetben szabadelvű, átlátják az események, eredmények rostáján át nézve a dolgokat, hogy voltaképpen a magyar állameszme nem zárja ki a nemzetiségi jogos kívánalmak érvényesítését, az állameszme keretében. Sok mindent tudnánk bizonyítékul felhozni ez összeolvasztó törekvésekre, a polyglott magyar állam szabadelvű kormányzatának nem annyira pártszempontokból kiinduló, sőt azoktól távol álló igazi liberális felfogásu irányzataira.

Csupán — példának okáért — arra

utalunk, hogy a szertehuzó olasz földön Fiumében az új rend életbelépett. Ennek a lényege az, hogy az ottani polgárság által ellenszenvvel fogadott közigazgatási bizottság megszűnt s az eddig ehhez utalt ügyek részint a kormányzóra, részint az 1901. IX. törvényeikk által alkotott kormányzó tanácsra mentek át. A város közgyűlése örömmel vette tudomásul az új állapotot s Széll Kálmánnak bizalmat szavazott. Ezzel véget ért az a rendkívüli állapot, mely a fumei városi képviselőnek az alkotmánnyal ellenkező magatartása folytán ezeltől harmadfél évvel beállott s a városi képviselőt ideiglenes felfüggesztését tette szükségessé.

Megemlékezhettünk azokról a panszláv izgatásokról, melyek részint Amerikán át, részint közvetlenül az ország éjszaki megyéiben folynak. A kormány figyelmét is magokra vonták ezek az izgatások. Egyebek közt nagy élénkséget kifejtő kivándorlási ügynőkök ellen azzal igyekeznek hatni a belügyminiszter, hogy utasította a felső megyék főispánjait ezek szemmel tartására s eltoloncoltatására.

Az egyaránt szolgál a magyar állam, mint az annak kiegészítő részét képező nemzetiségek javára. Az izgatások és az ezek folytán nyilvánuló kivándorlások egyaránt veszteségül szolgálnak a magyar államnak, mint a nemzetiségeknek.

Továbbá jellemző a kormány politikájára, hogy a Horvátországgal való pénzügyi egyzmény megújítása tárgyában kiküldött bizottságok hónapokig tárgyaltak, de eredményre jutni nem bírtak, mert horvát részről, különösen a közvetett adóknál, az átutalási eljárás révén, oly nagy követelésekkel állottak elő, hogy azokba a magyar bizottság bele nem egyezhetett. Mikor egyrészt mindezeket a növekvő követeléseket látta a kormány, másrészt pedig arról kellett meggyőződnie, hogy a közjólét nem emelkedik s a polgárok adófizető képessége nem növekszik, akkor lehetetlen volt szemel hunynia ama komoly tény

elött, hogy majdnem ellenállhatatlan erőkből súlyos pénzügyi helyzet felé akarunk bennünket szorítani.

Ott már meg kell állani, de nem stagnálni. Suum cuique — a magyar szabadelvűség parancsszava, — de senkinek többet, mint a mit jogosan követel: ez az észszerű politikai jelszó.

Meg vagyunk győződve, hogy a megnyitott parlament vezérelemei — a hitvány egyéni érdekek elnyomásával — közös erővel ez elv megvalósításán fognak munkálni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; nők részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

December 16. Tiszújító megyei közgyűlés.

— Személyi hir. Báró Daniel Ernő v. b. t. t. orsz. képviselő Tibor fiával együtt ma Nagybecskereken tartózkodott.

— Magyar nemesség. A király Bellmond Konrad ezredesnek és törvényes utódainak a magyar nemességet az „antalfalvai” előnévvel díjmentesen adományozta.

— Kinevezések. A szegedi kir. tábla elnöke az 1901. év harmadik ülészakára a nagybecskereki kir. törvényszéknél szervezett esküdt-bíróság elnök helyettesévé Kövér Lajos kir. törvényszéki bíró nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Keményffy Aladár nagyikindai törvényszéki aljegyzőt a nagyikindai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— Eljegyzés. Egri Kálmán, pancsovai törvényszéki jegyző, aki nemrégiben sikerrel tette le a bírói vizsgálatot, eljegyezte Vozáry János pancsovai kir. törvényszéki elnöknek kedves és nagyműveltségű leányát, Rózsika kisasszonyt.

— Temetők ünnepe. Ősz derekán, amikor hosszuszalakban uszik a bikanyál a levágóban s elárgult, száraz falvelet görget az októberi szél, a kertekben tépik utolsó virágjait a nyárnak. A sok színű krizantémot, a borostyánt koszoruba kötik s készülődnek a temetők ünne-

A „TORONTÁL” tárcája.

Binzberger Mihály.

Rosszul esett a szívemnek, hogy a vén kaszás akkor szólította el ezt a derék embert, mikor nem voltam ideháza. Fáj, hogy nem dobhattam a koporsójára egy utolsó rögöt s nem mondhatam el a pappal: Requiescat in pace! Most, hogy haza kerültem, leteszem a sírjára az én igénytelen koszorúmat, kipótolva azt a rövid, hideg nekrológot, amit a kollegáim Binzberger Mihályról irtak.

Nem vehetem tőlük rossz néven, hisz nem ismerték. De egyáltalán kevesen ismerték. Azt tudták róla, hogy a Torontái takaréks és hitelbank pénztárosa, és hogy amellett tisztességes, megbízható ember. De beteges, emberkerülő, száraz férfit, ki a hivatalán és a négy falán kívül senkivel sem törődik. De rosszul ismerték, kedves polgártársaim! Nem volt ő mindig életunt, társaság kerülő. Sőt ellenkezőleg. Mikor még Becskereken egyáltalán beszélni lehetett társas életéről, részt vett mindenben, még pedig életvidám, öröklé derült hangulatban.

Kortársaim emlékezni fognak még azokra

az időkre, mikor itt helyben fennállott egy lövészegylet. (A neve ma is megvan, tagjai is vannak, de egylet nincs) Soha sikerültebb vig estélyeket nem rendeztet, mint akkoriban, mikor Binzberger Mihály volt a lövész király. Jokly Mundi, a sokoldalú énekes és színész, Grünbaum Arnold, az ötletekben kifogyhatatlan rendező, Neumann Móric, a hatalmas bassista, Novák, Kokits és sok más jókedvű ember minden farsang hushagyó keddjén kiálltak a podiumra s a kaszinó tulsaufolt termeloly őszinte vidám kacajtól hangzottak vissza, amilyent azóta sem hallanak sem műkedvelők, sem közönség. Talán azért mulattak akkoriiban olyan jól az emberek, mert látták, hogy ilyenkor, farsang idején vagy Sylvester éjszakán a komoly ember sem restell — bolondozni. Azóta mindig komolyak az emberek s majd nem mindig — unalmasak.

Azután eszembe jut, mily tevékeny részt vett a kereskedő ifjak egyletének megalapításában. Talán Moessa Károly után, kinél ügybuzgóbb elnökököt ezen a nyomorult sárteken nem ismertem, Binzberger Mihály volt ennek az egyletnek legtevékenyebb tagja. Komolyan fáradszon, hogy minden kereskedő-ember tagja legyen az egyletnek, mely célul tűzte ki magának, hogy felolvasások és műkedvelői előadások rendezésével előmozdítja a fiatal kereskedők önképzését s azért, hogy más elemeket is bele von az egylet működésébe, lerombolni igyekeznek azokat a sorompókat, melyeket nálunk, mint a legtöbb vidéki városban, felállítanak a különböző társadalmi osztályok. S ha visszagondolok arra, hogy ennek a szerény eszközökkel rendelkező egyletnek sikerült a becskereki közönségnek oly kiváló szellemi erőket bemutatni, mint Abrányi Emil és neje, Hilgermann Laura, Semsey Mariska, Ny Dávid, nem is szólva arról, hogy a helyi erők legjobbjai iparkodtak a derék egyletet támogatni s a közönség java tudott az előadásaira, — úgy érzem, hogy a krónikás nagy köszönettel tartozik mindazoknak, kik ennek az azóta szintén feledésbe ment egyletnek a vezetésében tevékeny részt vettek és ezek között nem utolsó sorban a most elhunyt Binzbergernek, ki buzgó önképzése folytán szép általános műveltségnek örvendett.

Az utolsó években teljes visszavonultságban élt. Komoly beteg lett s az ő tapintatos, gyengéd felfogása nem képzeltette el, hogy beteg állapotával másoknak terhére essék. Alljunk meg egy percre ennél a betegségnél. Nem az átvirrasztott éjszakák, nem a kalandok tették betegé, mert szolid ember volt, aki nem vétett az egészség törvényei ellen. A betegséget a

pére, amelyet első napján tartanak novembernek. A fényes kirakatok üvegei alatt kossoruk pompáznak. A temetőben pedig egyenetlen a bedőlt, megroskadt hantokat. Szomorú, bánatos emberek sokasága hurodik ki naponként a temetőbe, ahol rendezkednek. Halottak napján virágdiszba lesz a sok hant, amelyeken világot is gyujtanak. Es addig tart ez az ünnep, amíg az emberek el-sirják könnyeiket s aztán kilobban a sok gyertya s egy éven át ismét elhagyott, csendes lesz a temető.

— A módosi főszolgabíró felfüggesztéséhez. Nem utasván szenzációban, nem is foglalkozunk a tisztviselői feyelmi és egyéb ügyeivel. Ez-uttal sem közöltük, hogy a vármegye főispánja felfüggesztette dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabírót állásától. Ambátor elég érdekes dolog egy oly vármegyében, ahol az utolsó két decennium alatt ez csak a második eset, hogy főszolgabírót fel-függesztenek állásától. Tudunkkal Rónay Jenő eddigi hivataloskodása alatt csak egy főbíró fűggesztett fel állásától, alispán korában Deschán főbíró s az akkoriban nagy port felvert vizsgálat az eljáró alispánnak adott igazat. Most másodsor él törvényadta jogával, mely a főispánra nemcsak jogot, hanem kötelességet is jelent. Rónay Jenőről különben is tudjuk, hogy nem passzióból üzi a főszolgabírói felfüggesztések mesterségét, hanem ha ilyen lépést tesz, azt a kényszer parancsoló hatása alatt cselekszi s amennyire mi ismerjük a főispán jó szí-vét, bizonyára ő sajnálja legjobban, hogy ily eljárást kénytelen követni. Most, hogy a közvéle-ményt élénken foglalkoztatja a módosi főszolga-bíró szenzációs felfüggesztése, mi sem akarjuk elhallgatni azt, amennyi az elrendelt vizsgálat veszélyesítése nélkül közölhető, hogy t. i. Rónay Jenő főispán dr. Gyertyánffy Jenő módosi főszolgabírót állásától felfüggesztette, mivel az egy főispáni rendelkezést szabálytalanul hajtott végre és erre vonatkozólag a valóság-nak meg nem felelő hivatalos jelentést tett az alispánnak és mikor emiatt kérdőre vonatott, hivatalosan olyan igazolással élt, mely ezután saját tényeiben lelta eklatáns meg-csúfolását.

— Filloxera. Tiszta Hegyes község szőlőben a filloxera jelenléte megállapítván, nevezett község határát a földmivélsügyi minis-ter zár alá helyezte.

— A V. H. O. Sz. gyűlése. A vidéki hírlap-írók orsz. szövetsége Kulinyi Zsigmond el-nöklété alatt f. hó 21-én igazgatósági ülést tar-tott Budapesten. Jelen voltak Szávay Gyula és Barát Armin alelnökök, Palócs László titkár (Szeged), dr. Brájer Lajos (N.-Becs-kerek), Kaffehr Béla (Sombathely), Sas Ede (Nagyvárad) és többen. Az igazgatóság fel-vette a szövetség tagjai közé Hungár Algernon (Arad), Zuna Tibor (Arad), Margitay Péter (Mo-

harc mezéjén szereste. A boszniai okkupáció Binsberger Mihályt is fegyverbe szólította s mint tiszthelyettes hűségesen teelt meg a nem könnyű feladatnak. De az esős időben való táborozást csak nehezen bírta gyenge szervezete s mikor később pláne ellenséges golyó találta, mely keresztülfurta mellét, nehéz betegen került vissza szülővárosába.

Azóta sokat betegeskedett, ismételten ke-reavén üdülést a fenyvesek éltető levegőjében s az Adria remek partján. Jóbarátai számalom-mal nézték, mint esik össze jobban és jobban az annak előtte csinos, karcsu ember, legjobban asonban édes anyja szomorkodott, ki egyetlen fiát szerette ő benne. O maga érezte, hogy nincs számára segítség. Néhány hónappal ezelőtt így szólt egyik barátjához:

— Csak adná a jó Isten, hogy anyám ne lásson engemet meghalni.

Az egek jó Ura meghallgatta. A könyörülő halál előbb beteg anyját szólította el az árnyék-világból s megnyugodva a sors akaratában, ő követte néhány nappal ezelőtt őssinte sajnálatára gyengéden szerető rokonainak és hű barátainak.

Kik közelebről ismerték ezt a talpig becületet, nemesen gondolkodó és érző embert, ki német létére a hasának lelkes fia volt, szere-ttel fogják megörizni emlékét.

B. L.

hács), Fodor Károly (Baja), Plesch Ignác (Orosháza) Pólya Endre (N. Sat-Miklós) és Szalay József (Nagy-becskerek) hírlapírókat, majd segélyeket utalványo-zott ki beteg hírlapírók számára, hasonlóképp ösvényi segélyeket. Az igazgatóság tárgyalásba lépett a budapesti hírlapírók nyugdíjintézetével a szö-vetség nyugdíjas tagjainak átvétele tárgyában, eljárt az igazgatóság a V. H. O. Sz. javára rendezendő sorsjáték dolgában, végül pályázatot irt ki egy utazási tanulmány-díjra (500 kor.), melyet a beérkező tervek bírálata alapján egyik tagjának oly célból ad, hogy az irodalmi vagy művészeti tanulmányt tehessen a külföl-dön. A tanulmányra hat heti időt tartozik a pályázó fordítani, pályázatát f. é. dec. 1-ig be-nyújtja s a tanulmányutazást az 1902. évi május hó 1-ig megteszi. A szövetség nyugdíj-vagyona 45,672 kor., segélyalap-vagyona pedig 20,611 kor. Végül a szövetség alapjai javára rendezendő tárgysorsjáték ügye föltt tanácskozott az igaz-gatóság és abban állapodott meg, hogy október 27-én, vasárnap, az igazgatóság tagjai ismét talál-kozzanak Budapesten és az es ügyben szüksé-ges további lépéseket megteszik.

— Magyar tannyelv szerb népiskolában. Dolován Faragó János, a Paucova és környéke népoktatási ügyeinek vezetésére kirendelt kir. s. tanfelügyelő f. hó 18. és 19-én két napig tartó iskolalátogatása alkalmával elrendelte, hogy jövőben a szerb és román tannyelvű elemi iskolákban a III. ik osztálytól kezdve, az összes reáliskola magyar nyelven tanítandók. Örömmel üdvözöljük ezen paedagogiaiilag igen fontos ren-delkezést, annyival is inkább, mert ezáltal le-hetővé van téve az, hogy a határvidéki szerb és román iskolák tanulói tanulmányaik be-fejeztével magyarul tényleg megtanulnak, ami bizony az eddig divó rendszer mellett nagyon valószínűtlen volt.

— Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, városunk egyik öreg, tisztos polgára, Wohlfarth Pál, 84 éves korában jobb létre szenderült. Wohlfarth régebbi időben, míg bírta a munkát, keresett iparos volt. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett. Elhunytát fia Szepessy Károly megyei árvaszekei könyvelő és unokái, valamint a kiterjedt rokonság gyászolja.

— Lőszemle. A polgármester rendelete következtében Füle p György m. kir. állat-orvos f. hó 28-án, hétfőn, délelőtt 8 órakor alapos szemle alá veszi az összes bérkocsi tulaj-donosok, kis fuvarosok és cigányok lovait, amelyre a fent nevezettek szigorú bírság terhe mellett lovaikat elővezetni tartoznak. A szemle színhelye a nagy vásártéren lesz.

— Országos vásárok. A városi tanácshoz érkezett hivatalos átiratok szerint közelebb az alábbi helyeken lesz országos vásár: Jarkovácon f. hó 25—27., Versecen 25—28., Temes Rákáson 26—27., Mehádian 26—27., Ujvidéken 26—28., Román-Kécsán 27., Román-Bogánban 29., Mődo-son 27., Aracson 26—27., Aradon november 1—5-ig.

— Lopás párosan. A szokás is párosan édes s talán ez a tudat vesette Sztójko Rési és Tódor Anna cigánylányokat, hogy kettes-ben kövessék el azt a lopást, ami ugyan nem azonos dolog a szokással és aminek Terber Antal gyertyamosi lakos adta meg az árát. Szobáját szellőztette épen, amikor a két lányzó bemászott a nyitott ablakon és a szobában talált ruhaneműt, készpénzt s egy seborát felpakkolva elvitte. A csendőrség azonban csakhamar letartó-ztatta a két szokényt, akiknél megtalálták az elveszett holmikat.

— Dohány miatt tömlőc, mert előbb-utóbb ez lesz a vége annak a lopási históriának, amelyet ismeretlen tettesek Kneipp Márton ernestházi lakos kárára elkövettek, amikor a gazda pajtájából 17 füzér leveles dohányját el-emelték. A károsult feljelentésére folyik a nyomozás és a most nyugodtan pipázó atyafi, vagy atyafiak nemsokára kézre kerülnek.

— Régi szivarkák uj köntösben. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a belföldi külön-legességi dohánygyártmányok árjegyzékébe fel-velt „La Fleur“, „La Favorite“, „Chiubek“, „Prinszas“ és „Lois“, továbbá az általános for-galomban levő dohánygyártmányok árjegyzékébe felvett „Sultan“, „Hölgy“, „Hercogovinai“, „Stam-bul“ és „Memphus“ szivarkák ezantul vizjegy-nélküli papírral és géphúvelyekkel készítve uj nyomással hoztatnak forgalomba. Az utóbbi ár-jegyzékbe felvett „Jenidge“ és „Drama“ szivar-kák nyomán nélkül, de szintén vizjegynélküli papírral készítve árusíttatnak.

— Negyvennyolcas hónapok országos gyűlése. A 48 as honvédegyesületek országos közpon-ti bizottságának elnöksége körlevelet intézett a honvéd-egyesületekhez, amelyben bejelenti, hogy az idei országos honvédgyűlés november hó 18-án Budapesten a váci utcai városnéző dísz-teremben lesz. A központi bizottság egyuttal felhívta a vidéki elnökségeket, hogy a nagy-gyűlésen résztvevő tagjainak nevét október hó végéig küldjék be a központi bizottság elnök-ségéhez.

— Tűz a vármegyében. Ma reggel elterjedt az a hír, hogy Bárányos községe lángokban áll. Délben az alispánhoz érkezett telefonjelentés szerint a tüstet a nagy szél dacára eloltották s az egész kár csupán két ház és kevés takarmány-készlet elpusztulása.

— Chászár visszanyerte szabadságát Jólézi Chászár Károly, a kit annyira üldözött Deutsch bankár s a kit végelkeseredésében lelőtt, folyó hó 22-én feltételes szabadságot kapott az igazság-ügyminiszerrel s el is utazott Kokovára Gömör-megyébe.

— Luxus hajó. A luxus-vonatok mintájára egy amerikai társaság luxus-hajókat akar járattni Amerika és Európa között. A luxus-hajók, a melyeken igen kényelmesek lesznek a fülkék, öt nap alatt tessik meg az utat Liverpool és New York között. Lesz a hajón gyönyörű könyvtár, gőz és napfűrdő, színtársulat, négy öt feleke-zetű pap és — játéktér is. A viteldi csakély 1500 kor. lesz.

— A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok érvényesítése az 1902. évre. A MAV. igazgatóságától a következő érte-sítést vettük: A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok abból a cöl-ből, hogy az 1902. évre idejekorán érvényesít-hetők legyenek, a magy. kir. államvasutak igazgatóságához már f. évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők; azon jogosultak pedig, kik a folyó évben ily igazolvány birtoká-ban nincsenek, de ilyet maguk részére az 1902. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmez-hetik. Nehogy tehát az igazolványok érvényesi-tése, illetve az ujak kiállítása a f. év utolsó hónapjára maradjon, a munkatorlódsáknak és az ebből származható késedelmeknek elejét veendő, figyelemzetjük az érdekelteket, hogy saját érdeklükben cselekszenek, ha az érvényesítés kieszközölése, illetve az uj igazolványok meg-szerzése iránt igazolványok, illetve fényképek és kezelési illeték fejében személyenkint egy korona készpénznek a magy. kir. államvasutak-nak főpénztárába való befűldése mellett, az elő-irt módon hivatali felsőbbeségűkhöz, illetve a jogosult nyugdíjasok bélyegtelen folyamod-vánnyal közvetlenül a MAV. igazgatóságához (Budapest, VI. Andrassy-u: 73—75. sz.) folya-modnak.

A nyugdíjasok a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minősé-güket és azt, hogy díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamod-ványaikon igazoltatni tartoznak.

Az illetékes hivatali főnökségeket felkér-jük, hogy az érvényesített és az uj igazolvá-nyok kiállítását kérelmezők igazolványait, illetve fényképeit s kezelési illetékekkel és a folyamodók-ról 2 példányban szerkesztendő névjegyzékkel együtt, az amugy is nagyszámú teendőkhöz lehető megosztása szempontjából a MAV. igazgatóságá-hoz minél előbb beküldeni saiveskedjenek. Ely-uttal közöljük, hogy az igazolványok határoz-mányainak 17. pontjában foglaltakhoz képest, azon idő alatt, míg az érvényesítés végett beküldött igazolványok nálunk kezeltetnek, azok birtokosai részére előre nem látott utazásokra bélyegtelen folyamodvány alapján, melyben az, hogy az illető folyamodónak igazolványa érvé-nyesítés végett be van küldve — a hivatali főnök által igazolandó, — a folyamodványban megjelölendő utvonatra féláru menetjeggyel egyszeri utra szóló igazolványok fognak ugy az alólírott igazgatóság, mint üzletvezetősegeink által is kiadatni; megjegyezvén, hogy azok ré-szére, kik a fent közölt esetben egyszeri utra szóló igazolvány kiállítását kérelmezni elmulasz-tának, a rendes menetdíj megfizetése esetén, menetdíj visszatérítések semmi körülmények között sem fognak engedélyeztetni.

Végül figyelemzetjük mindazokat, kik arcképes évi igazolvány váltására kötelezve nincsenek, továbbá az arcképes évi igazolvány birtokosait is, hogy a saját részükre, illetve családtagjaik részére szükséges féláru menet-jeggyel egyszeri utra szóló igazolványok kiál-lítása iránt mindenkor idejében: de legalább is 14 nappal tervbe vett utazások előtt folya-modjanak, mert soronkívül az igazolványok csakis különös méltánylát érdemlő kivételes esetekben fognak kiadatni.

SPORT.

Nagykikindai sportnapok.

— október 24.

A kedvesetlen idő dacára ez idén is nagy és előkelő közönség gyűlt össze városunkban, hogy részt vegyen a két napig tartó versenyeken, melyek lefolyása ez idén is igen érdekes volt, ámbr a szeles, esős idő nagyban hátráltatta a versenyek lefolyását, különösen az agarász-versenyt.

Első nap.

Az agarász-versenyben, melyet kedden tartottak, báró Baich Iván nyerte úgy az első, mint a második díjat.

A versenyt este 8 órakor dimer követte a nemzeti szálló éttermében, melyen tudósítók a következő neveket jegyezte fel: gróf Karátszonyi Aladár nejevel és leányaival, Rónay Jenő főispán és neje, báró Baich Milánné és leánya, báró Baich Iván és neje, dr. Dellmannics Lajos és neje, gróf Bissingen Ernő, Jankó Agoston és neje, Joanovits Ede, Urbán Péter és neje, Karátszonyi Andor, dr. Pap Géza országgyűlési képviselő és huga, Daniel Ferenc főszolgabíró és neje, Balás Iván és neje, Cordierné és leánya, gr. Cseh Gyula, Horváth Melania báróné, Rösner Imre és neje, dr. Bogdán Zsivkó polgármester, Wachtl Leó rendőrkapitány és neje, br. Piret Gyula, Szemere Kálmán huszárszázados, Krause Kálmán tüzérfőhadnagy, br. Kemény huszárfőhadnagy, Waslavitsk Rudolf huszárszázados, Spilkó Jenő huszárfőhadnagy és Pfeiffer Ferdinánd.

A vacsorát sikerült táncmulatság követte, mely reggel 4 óráig tartott.

Második nap.

Tegnap, szerdán folyt le a löverseny szépszámu előkelő közönség jelenlétében, ámbr a szeles idő igen sokakat visszatartott attól, hogy több órát töltsenek a gyepen.

A verseny eredménye a következő:

I. Sikverseny. Első Liphay 4 éves Diving Bell-je, második gr. Merweldt százados 3 éves Remetéje.

II. Sikverseny. Első Császár főhadnagy Nyiri pajkos-a, második Urbán Péter Alcás a.

III. Félvér gátverseny. Első Thomka főhadnagy Honája, második Urbán Péter Olga je, harmadik b. Baich Eszter-je.

IV. Akadályverseny. Első Liphay Frici-je.

V. Vadászverseny. Első b. Baich Beszeg je, második Joanovich százados Médi je, harmadik Dobay százados Remény-e.

TAVIRATOK.

A mai pótvalasztások.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bazinban déli félgyakor Apponyi Gyula gróf szabadelpvüparti jelöltnek 567, Hrabovszky néppártinak 214 szavazata volt.

Stomfán Komlóssy Ferenc szabadelvü jelöltre délelőtt fél 11-kor 319, Trubinyi néppártira 40 szavazat esett. Tizenegy óra után nem szavaznak, mert zavargások fordultak elő. A néppárt erőszakoskodik.

Az osztrák parlamenti pártok.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A német haladó párt elnökévé tegnap este Fuket, alelnökeivé Grosst és Marchettet, a német néppárt elnökévé Derschattot, alelnökeivé Pradet és Bauerlet választották meg.

A soproni bankbukáshoz.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sopronból jelentik: Az eddigi hiány újabb 200.000 koronával növekedett, mivel ismét egyes letétek, így többek közt 200 steyeri fegyvergyári és 100 alpesi bányarészvény hiányát állapították meg. A Lenk-céggel a kiegyezési

tárgyalásokat ma is folytatták. Schladererné a nagy izgatottság következtében megbetegedett.

Tycho Brahe ünnep Prágában.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál” ered. táv.) Kopenhágából jelentik: Tycho Brahe halálának 300 százados évfordulója alkalmából Prágában rendezendő ünnepségekre Dánia hivatalosan bejelentette részvételét. Thiele egyetemi rektor és fia fogják képviselni a dán csillagászokat.

A kereskedelmi szerződések felmondása.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, az agrár-konzervatív-párt erősen fáradt azon, hogy a kereskedelmi szerződések felmondassanak. A német kormány azonban, mint beavatott oldalról jelentik, nem hajlik a konzervatívok kérésére.

Lázadás Sziciliában.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Palermói jelentések szerint Alcamo-ban tegnap nagy népcsődület támadt, amikor a csőcselék végighaladt az utcákon a kiáltásokkal: Le a prefektussal! A lázongás oly méreteket öltött, hogy a belügyminiszterhez fordultak oltalomért.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. október 24.

A kőszáruület hivatalos árjegyzései:

Table with columns for Buza, Rezs, Árpa, Zab, Tengeri, and their prices in different units (kilograms, etc.).

Határidő-újsza.

Budapest, okt. 24. (A nagybeszkereski Lloyd-társulat táv.) Lanyha érdeklődés mellett indult meg a mai forgalom, a malomok egyáltalán tartózkodtak nagyobb vásárlásoktól. Készáruban az árak 2-3 fillérrel emelkedtek és mintegy 25 000 mm. búzát adtak el. A határidőüzletben déli zárlatkor következők voltak a hivatalos árfolyam-jegyzék:

Table showing exchange rates for various currencies and goods like Buza, Rozs, and Zab.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Beszkereskre, illetve Nagy-Beszkereskről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybeszkereski pályaudvarra: Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p. Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 6 óra 55 p. Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p. Verscezről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p. Alibunárról: este 7 óra 23 p. Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p. Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 38 p.

Indul:

A nagybeszkereski pályaudvarról: Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p. Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p. Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p. Verscezre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p. Alibunárra: reggel 8 óra 25 p. Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 50 p.; délután 5 óra 10 p. Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p. Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

28885/1901. szám. M. kir. államvasutak

Legelőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát-Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetőleg Ancona közt közlekedő gőzhajóival.

Hajójáratok menetrendje.

Március hó 16-tól október hó 31-éig.

- 1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 órakor.
2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden hétfőn és szerdán reggel 7 órakor. Minden pénteken este 8 órakor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden szerdán és pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn este 7 óra 30 perckor.
4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra

Menetdíjak

a hajó-átkelési illetékek együtt:

Table showing fares for various routes from Budapest to destinations like Velence, Ancona, Cannes, Firenze, Genova, Grasse, Lyon, Marseille, Milano, Menton, Napoli, Nizza, Roma, Torino, Bécs, Berlin, Breslau, Hamburg.

A gőzhajókon egy ágyért 2 korona után fizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe, vagy Anconába:

Diszterem hálóllyel együtt 16 kor.

I. osztály 12 kor.

III. (fedélzet) 6 "

A gőzhajók a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milanó stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiumében a vonatok a gőzhajók kikötő helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig Zarába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapestén és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapestén és Bécsben adnak ki, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1901. május havában.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik).

131126/1901. szám. Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évben szükséges mintegy 528000 drb. horganyzott talpa jelű szeg és 3000 mm-ássa sósavszállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ívenként egy koronás bílyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. évi november hó 6-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda küldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt anyag értékének 5%-a legkésőbb 1901. évi november hó 5-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Szállításra mérvadó és kötelezők a 122291/96 sz. általános szállítási és az illető anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb pályázati feltételek, melyek a részletes módozatokat tartalmaznak, az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályában, valamint az illetékeséknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők.

Ezen részletes módozatok leírása az ajánlatot tenni szándékozónak a fentnevezett magy. kir. államvasuti hivatal által ingyen adatik ki, vagy kívánságára postán megküldetik.

Budapest, 1901. október hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik).

K i t ű n ő

őszi és téli réti legelő Oppován,
3500 hold,

szarvasmarha, ló, juh és sertések részére.

A jószág március hó végéig rajta maradhat.

Azonkívül 500 hold kitűnő nád ugyanott eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Gyuricsits Milán,

ispán, Oppován.

(953-8.8)

32030/1901. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1902. évben, esetleg a további két évben szükséges különféle anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szükségletet képező anyagok a következők:

- I. csoport: Kő és földmű anyagok.
- II. csoport: Oltatlan fali mész.
- III. csoport: Tégla.
- IV. csoport: Világítási, kenési és tisztogató anyagok.
- V. csoport: Légszusz berendezési tárgyak.
- VI. csoport: Fémű anyagok.
- VII. csoport: Acél- és vasművek.
- VIII. csoport: Bélyegző festék párnák.
- IX. csoport: Kelmék-, bőr- és kötélárak.

- X. csoport: Vegyes anyagok.
- XI. csoport: Lő és robbanó szerek.
- XII. csoport: Befűtési és veteményezési anyagok.

Az ívenként egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. évi november hó 15. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének anyagbeszerzési osztályához benyújtandók vagy postán oda beküldendők.

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5% a legkésőbb 1901. évi november hó 14. déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122.291/96. sz. általános és az egyes anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltak, mely az üzletvezetőségeknek és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekintheők.

Ezen ajánlati felhívás a szükséges ajánlati űrlapokkal az alólírott üzletvezetőségnek ingyen megszerzhető vagy kívánságra postán megküldetik.

Szeged, 1901. év október hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Egy az adó és kataszteri munkákban tökéletesen jártas irnok, havi 70 korona fizetés mellett nálam alkalmazást nyerhet.

1040-1.1

Szenthuberti körjegyző.

Hirdetések

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1900. évi július 1-je óta belyegmentesek és annyira olcsók, hogy a ki nem hirdeti, az maga ellen vét!

Hirdetések felvételnek a
„TORONTÁL”
kiadóhivatalában.

Kiadó lakás.

A belvárosi Kinizsi utcában egy 3 szobából, továbbá hálófülkéből, konyhából, éléskamrából, pincéből, padlásból és a szükséges egyéb mellékhelyiségekből álló, tágas lakás folyó évi november hó 1-től kezdve kiadó.

Tudakozódhatni

Virágh Vilmos,

háztulajdonosnál.

(Rákóczy-utca 2473. sz. a.)

1023-3.2

Községek figyelmébe!

Az alulírott kossóháti gazdaságában (Valkány község) tenyésztésre alkalmas 100 drb simmenthali bika és 150 drb órlási emdeni liba eladó.

Felvilágosítást ad **Koreck Jenos** földbirtokos, Nemet-Csanád. (1039-3.1)

8129. tkvi szám 1901.

1039-1.1

Arverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet végrehajtónak Bartha Béla és Sipos Mária törökbecsei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1840 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben Milovánovics István javára 300 kor., Richter Hugó javára 693 kor., Milkó Vilmos és fia cég javára 378 kor. 21 fill., Schön Antal és Giza bajai cég javára 896 kor., Kann és Heller budapesti cég javára 466 kor. 14 fill., 10 kor. 77 fill., 238 kor. 40 fillér s jár. erejéig bekebelezett követelések behajtása végett a területen levő Törökbecse község határában fekvő, a törökbecsei 369. sz. tkjvben A. I. 1. soroz. a. felvett 469. hrsz. és 359. öi. sz. ház és 220 ölnyi beltelek 1978 korona kikiáltási árban 1901. évi december hó 23-ik napján d. u. 3 órakor a kir. járásbíró telekkönyvi helyiségében árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltás tartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881:60. §. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsót 90 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a tbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál, szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. bíróság tkvi irattárában és Törökbecse község előjáróságánál megtekinthetők.

Törökbecsén, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi október hó 10-én.

Szabó,

kir. aljárásbíró.

Elsőrendű **tűzifa.**

Valódi porosz **SZALON-KÖSZÉN**

a Wildensteinsgen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb **LÉGSZESZ-KOAKS.**

Legjobb **faszén.**

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél

1010-50.6

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

(1027-108)

Arjegyzék ingyen és bérmentve.